

UNIVERZITET CRNE GORE
FILOZOFSKI FAKULTET – NIKŠIĆ

VIJEĆU FILOZOFSKOG FAKULTETA

Komisija za ocjenu podobnosti teme i kandidata za izradu magistarskog rada određena Odlukom Vijeća Filozofskog fakulteta na sjednici održanoj 4.4.2018. godine u sastavu prof. dr Veselin Mićanović , prof. dr Tatjana Novović i doc. dr Biljana Maslovarić podnosi sljedeći

I Z V J E Š T A J

Na osnovu podnesenog obrazloženja predložene teme *„Specifičnosti prvog ciklusa nastave matematike u radu s djecom sa intelektualnim smetnjama“* studentkinje Marije Despotović, Komisija je nakon detaljnog razmatranja usvojila sljedeće prijedloge:

1. Kandidatkinja Marija Despotović je student postdiplomskih studija na Studijskom programu Pedagogija - Inkluzivno obrazovanje na Filozofskom fakultetu u Nikšiću. Položila je sve ispite predviđene nastavnim planom i time stekla pravo na prijavu magistarskog rada.

Marija Despotović je rođena 13. avgusta 1991. godine u Pljevljima. Osnovnu i srednju školu završila je u Pljevljima. Upisala je studije na Filozofskom fakultetu u Nikšiću, Studijski program za obrazovanje učitelja 2010. godine i završila ih 2014. godine. Postdiplomske studije je upisala 2015. godine i sve ispite položila u predviđenom roku. Tokom osnovnih studija bavila se studentskim volonterizmom kroz projekat “Studentski volonterizam, od desegregacije do kvalitetne integracije romskih učenika“.

Komisija smatra da gore navedeni podaci preporučuju kandidatkinju Mariju Despotović kao podobnu kandidatkinju za izradu magistarskog rada na predloženu temu.

2. Temu magistarskog rada *„Specifičnosti prvog ciklusa nastave matematike u radu s djecom sa intelektualnim smetnjama“*, kandidatkinja Despotović je odabrala uz konsultacije sa mentorom i članovima Komisije. Inkluzivno obrazovanje ima za cilj bolji kvalitet obrazovanja za djecu sa posebnim potrebama. Nastava matematike u prvom ciklusu osnovne škole podrazumijeva i

rad sa djecom sa razvojnim smetnjama i teškoćama. Ona podrazumijeva prilagođavanje matematičkih sadržaja, ciljeva i ishoda djeci sa smetnjama i teškoćama u radu uz uvažavanje različitih individualnih zahtjeva i potreba. Specifičnosti organizacije nastave matematike prvog ciklusa osnovne škole ogledaju se u planiranju metoda, oblika i sredstava rada koja pružaju mogućnosti svoj djeci, bez obzira na njihove sposobnosti i potrebe, da u redovnim nastavnim aktivnostima stiču matematička znanja i razvijaju matematičke sposobnosti u skladu sa vlastitim mogućnostima. Kada su u pitanju djeca sa intelektualnim smetnjama onda se te specifičnosti odnose na prilagođavanje ciljeva /ishoda i kreiranje primjerenih didaktičkih situacija mogućnostima učenika.

Razvoj inkluzivnog obrazovanja i inkluzivne prakse, utemeljen u zakonskoj regulativi, obezbijedio je da djeca sa smetnjama u razvoju pohađaju redovnu školu i provode vrijeme sa vršnjacima, uče i odrastaju zajedno sa njima i osjećaju se prihvaćenima. Ova djeca nijesu u mogućnosti da odgovore predviđenim obrazovnim standarima pa je nužno programske ciljeve/ishode prilagoditi dječjim kapacitetima čija forma će biti kompatibilna sa sadržajima redovne nastave za sve učenike.

U ovom radu je, nakon teorijske elaboracije značaja i opravdanosti inkluzivnog obrazovanja, pažnja posvećena djeci sa intelektualnim smetnjama i njihovim specifičnostima u nastavi matematike u prvom ciklusu osnovne škole.

Djeca sa intelektualnim smetnjama imaju brojne poteškoće u svakodnevnom funkcionisanju, kao i u nastavnom procesu. Njihove potrebe, mogućnosti i sposobnosti u nastavnom procesu određene su nizom karakteristika njihovog funkcionisanja, pa možemo zaključiti da je sam nastavni proces za ovu djecu specifičan i zahtijeva određena prilagođavanja, permanentno praćenje i prilagođavanje rada u svim segmentima nastave matematike. Imajući u vidu da matematika izučava apstraktne pojmove koji su djeci sa intelektualnim smetnjama teško razumljivi, mora se polaziti od ličnih iskustava djece, koja će predstavljati osnovu za shvatanje matematičkih pojmova. Nastava matematike u prvom ciklusu osnovne škole u radu s djecom sa intelektualnim smetnjama zasniva se na konkretnim aktivnostima i igrama, na doživljaju konkretnih operacija i njena specifičnost se ogleda u samim načinima prilagođavanja sadržaja sposobnostima i kognitivnim mogućnostima djece, izboru adekvatnih metoda i oblika rada kao i modifikaciji nastavnih sadržaja.

Na osnovu iznijetog, Komisija predlaže Vijeću Filozofskog fakulteta da kandidatkinji Mariji Despotović odobri izradu magistarskog rada *„Specifičnosti prvog ciklusa nastave matematike u radu s djecom sa intelektualnim smetnjama“*, s obzirom da kandidatkinja i tema ispunjavaju sve neophodne uslove predviđene Pravilnikom o postdiplomskim studijama Univerziteta Crne Gore.

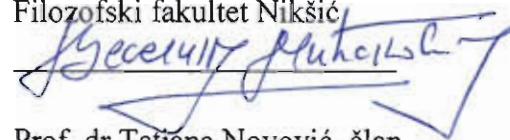
Kao mentora pri izradi ove teme Komisija predlaže prof. dr Veselina Mićanovića, profesora na Filozofskom fakultetu u Nikšiću.

U prilogu dostavljamo izbor iz bibliografije za izradu zadate teme.

Nikšić, 9. maj 2018.godine

Komisija

Prof. dr Veselin Mićanović, mentor
Filozofski fakultet Nikšić

Prof. dr Tatjana Novović, član
Filozofski fakultet Nikšić

Doc.dr Biljana Maslovarić, član
Filozofski fakultet Nikšić

UNIVERZITET CRNE GORE
FILOZOFSKI FAKULTET
NIKŠIĆ

PRIMLJENO: 14.05.2018.			
ORG. JED.	BROJ	PRILOG	VRJEDNOST
01	547		

PRILOG: Bibliografija

1. **Arsić, R., Đorđević, S., Kovačević, J.:** *Metodika rada sa decom sa posebnim potrebama*, Leposavić, 2010.
2. **Bouillet, D. :** *Izazovi integriranog odgoja i obrazovanja*, Školska knjiga, Zagreb, 2010.
3. **Butterworth, B. :** *Dyscalculia screener* , London: NFER Nelson Publishing, 2003.
4. **Čebić, S. :** *Geometrija u školskoj nastavi matematike*, u časopisu Inovacije u nastavi, Učiteljski fakultet, Beograd, 2004.
5. **Desoete, A., Grégoire, J. :** *Numerical competence in young children and in children with mathematics learning disabilities*, Learning and Individual Differences, 16, 2006.
6. **Desoete, A., Roeyers, H. :** *Cognitive skills in mathematical problem solving in Grade 3*, British Journal of Educational Psychology, 75, pp.119-138, 2005.
7. **Desoete A. et al. :** *Subitizing or counting as possible screening variables for learning disabilities in mathematics education or learning*, Educational Research Review 4, Ghent University, Ghent, Belgium, 2009.
8. **Devine, A. et al. :** *Gender differences in developmental dyscalculia depend on diagnostic criteria*, Learning and Instruction 27 , Department of Psychology, University of Cambridge, UK, 2013.
9. *Doprinos inkluziji*, Ministarstvo prosvjete i kulture Republike Srpske, Republički pedagoški zavod, Banja Luka, 2008.
10. **Dowker, A. :** *Individual differences in arithmetic*, Psychology Press is part of the Taylor & Francis Group, New York, 2005., str. 49.
11. **Dowker, A. :** *Early Identification and Intervention for Students With Mathematics Difficulties*, Journal of Learning Disabilities, Volume 38, Number 4, Hammill Institute on Disabilities ,2005.
12. **Eraković, T.:** *Korektivni pedagoški rad*, Beograd, 1995.
13. **Eraković, T.:** *Osobe sa posebni potrebama – učimo zajedno inkluzivno*, Beograd, 2012.
14. **Grinspen, S., Grinspen, N. :** *Drvo učenja- kako na fundamentalan način prevazići teškoće u učenju*, Karupović d.o.o., Zagreb, 2013.
15. **Grujović-Stamenković, D. :** *Mogućnosti inkluzivnog obrazovanja- priručnik za učitelje redovne škole*, Original, Beograd, 2007.
16. **Hrnjica i saradnici:** *Škola po meri deteta*, Institut za psihologiju Filozofskog fakulteta, Beograd, 2004.
17. **Igrić, Lj. i saradnici :** *Osnove edukacijskog uključivanja*, Školska knjiga, Zagreb, 2015.
18. **Jablan, B., Kovačević, J.:** *Specifičnosti početne nastave matematike za decu sa teškoćama u razvoju u redovnim osnovnim školama*, Zbornik Instituta za pedagoška istraživanja, Beograd, 2010.
19. **Japundža Milisavljević, M.:** *Metodika nastave matematike za decu ometu u intelektualnom razvoju*, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, Beograd, 2008.

20. **Japundža Milisavljević, M.:** *Usvojenost elementarnih računskih operacija kod dece ometene u intelektualnom razvoju*, u časopisu "Vaspitanje i obrazovanje", LVIII; Beograd, 2009.
21. **Japundža Milisavljević, M., Đurić Zdravković, A., Gagić, S.:** *Neki aspekti egzekutivnih funkcija kao prediktori razumevanja tekstualnih matematičkih zadataka kod učenika s lakom intelektualnom ometenošću*, Univerzitet u Beogradu Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, u časopisu Specijalna edukacija i rehabilitacija, vol.15, br.1.9-21, 2016.
22. **Jordan, J.A., Mulhern, G., Wylie, J. :** *Individual differences in trajectories of arithmetical development in typically achieving 5 to 7 year olds*, Journal of Experimental Child Psychology 103 / 455–468, 2009.
23. **Kaljača, S. :** *Umerena intelektualna ometenost*, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, Beograd, 2008.
24. **Krampać-Grljušić, A., Marinić, I. :** *Posebno dijete: priručnik za učitelje u radu s djecom s posebnim potrebama*, Grafika, Osijek, 2007.
25. **Milić, T., Marić, A., Vuksanović, A., Popović, A., Šljivančanin, A., Radulović, J., Popović, J. :** *Instruktivno-edukativni materijal za inkluzivni rad i učenje dece s posebnim obrazovnim potrebama*, Ministarstvo prosvjete Crne Gore, Podgorica, 2017.
26. **Mešaljić, Š., Mahmutagić, A., Hadžihasanović, H. :** *Edukacija i socijalizacija učenika usporenog kognitivnog razvoja*, Univerzitet u Tuzli, Defektološki fakultet, Tuzla, 2004.
27. **Mićanović, V., Novović, T., Maslovarić, B., Šakotić, N. :** *Percepcija inkluzivnih vrijednosti u početnoj nastavi matematike u Crnoj Gori*, Monografska studija - Metodičke pretpostavke inkluzivne nastave, Filozofski fakultet Nikšić, 2016.
28. **Mijušković, D., Peruničić, B., Alfirović, K. :** *Ovladavanje matematičkim pojmovima u prvom ciklusu, priručnik za nastavnike*, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica, 2015.
29. **Novović, T., Dimitrijević, V., Đurović, M. :** *Inkluzivno obrazovanje, vrtić i škola po mjeri djeteta- priručnik za školske pedagoge, psihologe i nastavnike*, Zavod za školstvo Crne Gore, Podgorica, 2008.
30. **Rajović, V., Jovanović, O., Radević, B. :** *Individualni razvojno-obrazovni program*, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica, 2012.
31. **Radić-Šestić, M., Kovačević, J.:** *Upravljanje inkluzivnom školom i uloga specijalnog edukatora-rehabilitatora*, „Akademija“ Beograd, 2010.
32. **Reigosa-Crespo et al. :** *Basic Numerical Capacities and Prevalence of Developmental Dyscalculia: The Havana Survey*, Developmental Psychology vol.48, No. 1, American Psychological Association, 2012.
33. **Rizvanović, A. :** *Opće karakteristike intelektualno ometene djece u kontekstu boljeg sagledavanja problematike razvoja I mogućnosti ove kategorije djece*, Zbornik radova Peagoškog fakulteta u Zenici, VIII/2010 , Zenica , 2010.
34. **Sharma M.C. :** *Matematika bez suza-kako pomoći djetetu s teškoćama u učenju matematike*, Zagreb, 2001.
35. **Soboleva, A., Krasnova, S. :** *Teškoće u čitanju? Više ne!* , Planet Zoe, Zagreb, 2011.

36. **Stock, P., Desoete, A., Roeyers, H.** : *Predicting arithemits abilities*, Journal of Psychoeducational Assessment, Volume 27 - Number 3, 2009.
37. **Stock, P., Desoete, A., Roeyers, H.** : *Detecting Children With Arithmetic Disabilities From Kindergarten: Evidence From a 3- Year Longitudinal Study on the Role of Preparatory Arithmetic Abilities*, Journal of Learning Disabilities , Hammill Institute on Disabilities , 2010.
38. **Suncov, S.** : *Pažnja- razvijamo pažnju u igri*, Planet Zoe, Zagreb, 2015.
39. **Suzić, N.** : *Uvod u inkluziju*, Banja Luka, 2010.
40. **Swanson, H.L. , Jerman, O.** : *Math Disabilities: A Selective Meta-Analysis of the Literature*, Review of Educational Research 2016, Vol.76, No.2, pp 247-274., University of California, Riverside
41. **Šakotić N.** : *Efekti inkluzivne prakse u osnovnim školama u Crnoj Gori*, Montenegro CHES, Nikšić, 2009.
42. **Šakotić, N., Mićanović, V.** : *Individualni razvojno-obrazovni plan (postupci i primjeri u praksi)*, Filozofski fakultet, Nikšić, 2016.
43. **Toll, S.W.M.** : *Executive functions as predictors of Math learning disabilities*, Journal of learning disabilities 44(6), 2016.
44. **Troj, F.**: *Psihologija deteta*, Beograd, 1964.
45. **Veljić, Č.** : *Zaštita i tretman osoba sa invalidnošću u Crnoj Gori* , Podgorica, 2005.
46. Školski portal, <http://www.skolskiportal.edu.me/Pages/Inkluzivnoobrazovanje>
47. Zavod za školstvo Crne Gore, <http://www.zzs.gov.me/naslovna/inkluyivno>